



Maart

'Encounters/ontmoetingen' verweeft en danst culturen van overal en altijd

Heel veel liefde in het MAS

"Wij willen schoonheid creëren. Esthetiek is een engagement!" zegt Pé Vermeersch ferm en compagnon de route Paul Vandenbroeck beaamt. Samen hebben ze – na ruim twaalf jaar zwoegen – een totaalconcept uitgewerkt: schilderijen, sculpturen, weefsels, video's, muziek, installaties, en vooral dans in één osmose. Het kunstproject 'Encounters/ontmoetingen', te zien/te beleven in het MAS, is een artistieke en maatschappelijke noodzaak in deze tijden.

Eliane VAN DEN ENDE

"Waarom vernietigt IS (Islamitische Staat) doelbewust kunst?" vraagt Paul Vandenbroeck, conservator KMSKA (Koninklijke musea voor Schone Kunsten Antwerpen). "IS wil niet dat kunst overbrugt. IS voelt dat schoonheid een doorsteek, geen doodsteek maakt. Daar zijn ze bang voor want hun ideologie is – voor hen – het enige dat ertoe doet. Maar mensen worden geraakt door kunst. Hoe kunnen kunstwerken, beelden, dans, muziek ... uit de rest van de wereld waar we niks van weten, die we niet 'rationeel' begrijpen, ons toch bekoren? Dat komt vanuit de ziel, de energie van kunstwerken. Dat is geen interculturaliteit. Dat is transculturaliteit."

Die grenzen tussen kunsten, van welke vormen en welke tijden ook, hebben Vandenbroeck en Vermeersch gesloopt. Het enige wat van bezoekers verwacht wordt, is hun openheid. Openbreken van eigen limieten van kijken, van voelen, van ervaren ... Ook al is dit een doorwrochte 'dans-tentoonstelling', enige voorkennis is niet vereist. De bezoeker moet gewoon eigen paradigma's loslaten. Woorden zijn Beotiërs. Het is tijd nemen om zich te laten drijven op de 'golven'. Meegaan in de cocons geborgen met doorzichtig gaasdoek in een exquise scenografie met attente verlichting: een topwerk ('Jezus in den hof van Olijven') van El Greco (rond 1600) mediteert naast een tapijt van een anonieme Marokkaanse weefster uit 1930 en een aquatint 'Mala Noche' (1799) van Goya. '700 Points Blancs' (1970) van Poi Bury knipogen naar het magisch 'Mausolee' (1978-84) van



'Encounters/ontmoetingen', tentoonstellingszicht MAS, 2017 met Tessa Farmer, 'The Coming of the Fairies' (2011), een opgezette zwaan, botten, insecten, spinachtigen, wormschelpen, venusmandjes en plantenwortels © Yourt

Baudouin Oosterlynck. Marmer Montserrat tekende in 2012 de 'twinkeling in de lucht'. Laveren tussen textiel uit Peru, ex voto's uit de boskapel van Impde, een Italiaanse olieverf uit 1868, porselein uit Amsterdam, Tibetaanse rolschilderingen, een roze wervel in kloskant, keramiek van Tony Cragg, een vrouwen-sluier uit het Atlasgebergte, 'Pensées bêtes' van Corry Vandersmissen, een zijdeweefsel uit Aleppo, een zen-gedicht, een koraal, een 16de-eeuwse Japanse paravent, een 20ste-eeuws lkatweefsel, een koptelefoon met Barokfuga, naast eentje met muziek uit Papoea Nieuw Guinea, de kippenvel verwekkende video 'Lacing Mira' (2016) van Pé Vermeersch (waarom werd zelden eerder het plastisch werk van de danseres/choreografe getoond?) ... 'Sneeuwitje' (in feite een reliekhouder met beeltenis van de Heilige Philomena uit Friuli) rust naast de witmarmeren beelden, 'Ademend Leven' (1963) van Jan Dries en 'Evenwicht' (1979) van Toon Haenen.

Intuïtie

Op een doordachte manier worden al die mooie werken met een zachte hand verenigd. Het zijn 'ontmoetingen' van sensualiteit, van erotiek, met een gevoelige 'feminiene' aanpak van kunst zonder keurslijf. De start is al een verstilde zwanenvlucht 'The Coming of the Fairies' (2011) van Tessa Farmer.

'Encounters/Ontmoetingen' kan even zo goed 'intellectualistisch' gelezen worden en daarvoor ligt er een klomp van 454 bladzijden als catalogus 'A Glimpse of the Concealed: body - intuition- art'. Het is precies die eigen, weggemoffelde intuïtie die de bezoeker moet aanspreken. Daarbij wordt hij/zij begeleid door 'gevoelsgidsen', namelijk Pé Vermeersch en haar kosmopolitische dansers. De dans is geen extra gimmick, maar maakt integraal deel uit van de beleving van deze tentoonstelling. Daarvoor moet tijd genomen worden: drie uur (vier dagen per week) wordt er non-stop gedanst of beter belichamen, bemeesteren, 'papillioneren' dansers met en tussen de kunstwerken en soms dansen ze op de eigen video van Pé Vermeersch 'A formless form' die op een centraal platform staat opgesteld. Ook voor deze video bedacht Anita Evenepoel (nu met medewerking van Elisabeth Van Parijs-Debock) al de futuristische zwart-wit danskostuums: mannen dragen lange rokken, vrouwen broeken. Kostuums als kunst ten dienste van kunst met veel kunde.

Want het lichaam, daar draait deze tentoonstelling om. "Maar welk lichaam?", vraagt Pé Vermeersch, "een lichaam is niet uitsluitend omgaan met zichzelf maar zeker omgaan met de wereld. Dit is lichamelijk communiceren. En dat is geen dansstijl maar het is voorbij een stijl gaan. Dans is – zoals fysica – het onzichtbare zichtbaar maken. We zoeken naar empathie; esthetische empathie. We proberen een soort gevoeligheid in de maatschappij te brengen: verbinden in plaats van verbrokkel. Dat is ... humanisme."

De 'gedanste' tentoonstelling 'Encounters/Ontmoetingen' (telkens een andere beleving) tot 20 augustus in het MAS, Hanzestedenplaats 1, Antwerpen. Een aanrader: ga tijdens de dansstonden. www.mas.be